

**EVALUAREA TEMATICĂ A
CONSILIULUI JUDEȚEAN HUNEDOARA
PRIVIND IMPLEMENTAREA
STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2016 - 2020**

Raport de evaluare

Iunie 2019

- I. Introducere
- II. Constatări
- III. Bune practici
- IV. Recomandări

I. INTRODUCERE

Adresa fizică: Str. 1 Decembrie 1918 Nr.28, Deva, județul Hunedoara, 330025.

Adresa virtuală: www.cjhunedoara.ro

Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:

- Lege nr. 215 din 23 aprilie 2001 - Legea administrației publice locale cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 393/2004 privind Statutul Aleșilor Locali, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 273/2006 a finanțelor publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului României nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul acesteia, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 92/2007 a serviciilor de transport public local, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului României nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 162/2008 privind transferul ansamblului de atribuții și competențe exercitate de Ministerul Sănătății către autoritățile administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
- Hotărârea Guvernului României nr. 385/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
- Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale;
- Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii;
- Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative;

- Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare;
- Codul penal;
- Legea nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției;
- Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii;
- Legea nr. 7/2004 privind Codul de conduită a funcționarilor publici, republicată;
- Legea nr. 477/2004 privind Codul de conduită a personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice;
- Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanță de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ cu modificările ulterioare.

Misiune / atribuții/ competențe: Consiliul Județean Hunedoara are misiunea de a coordona activitatea consiliilor locale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean care să asigure:

- îmbunătățirea calității vieții locuitorilor;
- dezvoltarea economico-socială a județului;
- protejarea și refacerea mediului;
- gestionarea și valorizarea patrimoniului județean.

Aspecte generale privind organizarea și funcționarea Consiliului Județean Hunedoara și a structurilor subordonate incluse în procesul de evaluare:

Organigrama instituției poate fi consultată pe pagina de internet a instituției, la adresa:

<http://www.cjhunedoara.ro/documente/documente/organigrama%20CJH.pdf>

În cadrul Consiliului Județean Hunedoara își desfășoară activitatea **un număr de 165 de persoane** (cu funcții de execuție, de conducere și de demnitate publică), dintr-un număr total de 182 de funcții prevăzute în statul instituției, după cum urmează:

- De demnitate publică: **3 (31.12.2018)**
- De conducere: **21 (31.12.2018)**
- De execuție: **158 (31.12.2018)**

La nivelul tuturor celor 14 servicii publice și instituții subordonate, numărul angajaților este de aproximativ 3.029, populația deservită fiind de 459.671 de locuitori.

Structuri subordonate

- Muzeul Civilizației Dacice și Romane;
- Biblioteca Județeană „Ovid Densusianu” Hunedoara-Deva;
- Teatrul de Artă Deva;
- Centrul de cultură și artă al Județului Hunedoara;
- Teatrul Dramatic „Ion D. Sîrbu” Petroșani;
- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Hunedoara;
- Unitatea de Asistență medico-socială Baia de Criș;
- Serviciul Public Județean „SALVAMONT”;
- Agenția de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Hunedoara;

- Direcția Publică Comunitară de Evidență a persoanelor Hunedoara;
- Spitalul Județean de Urgență Deva;
- Sanatoriul de Pneumoftiziologie Brad;
- Sanatoriul de Pneumoftiziologie Geoagiu;
- Serviciul Public de Administrare a Monumentelor Istorice.

Misiunea de evaluare a constat în analiza chestionarului privind modul de implementare a Strategiei Naționale anticorupție 2016-2020 transmis de instituția evaluată în data de 14.06.2019 și în desfășurarea vizitei la fața locului, în data de **26 iunie 2019** între orele 09.30 - 12.30.

Evaluarea a avut ca obiect modul de implementare a următorilor indicatori:

- (1) **conflictele de interese;**
- (2) **accesul la informații de interes public;**
- (3) **incompatibilități;**
- (4) **declararea cadourilor;**
- (5) **protecția avertizorului în interes public.**

În cadrul primei teme, privind conflictul de interese, a fost abordată și problema pantouflage-ului. În cadrul celei de-a doua teme, accesul la informații de interes public, au fost purtate discuții și cu privire la transparența procesului decizional și în context aplicarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

De asemenea, în cadrul vizitei, membrii echipei de evaluare împreună cu reprezentanții instituției prezenți la discuții au identificat cazuri de bună practică în domeniul integrității ce pot fi replicate la nivelul altor autorități administrative teritoriale și care sunt detaliate în capitolul III al prezentului raport de evaluare.

Componența echipei de evaluare:

- _____, șef serviciu, inspector de integritate, Agenția Națională de Integritate, reprezentant al platformei autorităților independente și instituțiilor anticorupție;
- _____, consilier, Direcția Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, reprezentant al platformei de cooperare a administrației publice locale;
- _____, consilier, Direcția Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, reprezentant al platformei de cooperare a administrației publice locale.

Din partea Secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție: _____, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Direcția de Prevenire a Criminalității, Ministerul Justiției.

Din partea Consiliului Județean Hunedoara au participat:

Comisia pentru implementarea SNA 2016-2020:

- _____, director executiv DAPL;
- _____, consilier etic;
- _____, consilier juridic;

- , consilier juridic;
- , consilier.

Invitați în timpul întânirii:

- , șef serviciu, achiziții publice;
- , șef serviciu, administrație publică locală;
- , consilier relații externe, responsabil Legea nr. 544/2001;
- , consilier președinte, responsabil cu relația cu presa;
- , consilier informatică.

II. CONSTATĂRI

Până la efectuarea misiunii de evaluare tematică, Consiliul Județean Hunedoara a transmis direcției de specialitate din cadrul MDLPA, responsabilă cu monitorizarea implementării prevederilor SNA la nivel local, următoarele documente:

- Declarația de aderare la valorile și principiile SNA;
- Planul de integritate privind implementarea SNA 2016-2020;
- Raportul privind stadiul implementării SNA 2016-2020 în anul 2017;
- Raportul privind stadiul implementării SNA 2016-2020 în anul 2018;
- Inventarul măsurilor de transparență instituțională de prevenire a corupției, precum și a indicatorilor de evaluare aferent anului 2018;
- Chestionarul tematic de evaluare structurat pe temele de evaluare în anul 2019.

Astfel, se constată faptul că, Consiliul Județean Hunedoara **NU** a transmis până în prezent Direcției Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice din cadrul MDLPA Anexele A și C privind identificarea riscurilor și vulnerabilităților specifice instituției, precum și a măsurilor de remediere. Precizăm faptul că în cadrul discuțiilor avute la fața locului cu reprezentanții instituției, echipa de evaluare a mai analizat pe lângă documentele menționate mai sus și codul de etică, respectiv regulamentul intern al instituției, formulând observații/recomandări cu privire la forma și conținutul acestora. Totodată în cadrul discuției au fost clarificate aspecte specifice *Metodologiei de identificare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție pentru autoritățile administrației publice locale*, în acest sens, echipa de evaluare recomandând atât la fața locului, cât și prin prezentul raport contactarea responsabilului desemnat la nivelul DIBGPP pentru Regiunea de dezvoltare Vest în vederea întreprinderii demersurilor pentru elaborarea acestor documente.

CONFLICTELE DE INTERESE

Din discuțiile avute la fața locului, respectiv *Inventarul măsurilor de transparență instituțională de prevenire a corupției, precum și a indicatorilor de evaluare aferent anului 2018* și chestionarul de evaluare, au rezultat următoarele:

Conform chestionarului, în cursul anului 2018, în cadrul Consiliului Județean Hunedoara nu au fost persoane în cazul cărora Agenția Națională de Integritate să fi emis rapoarte de evaluare prin care s-a constatat încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese și nu a fost cazul dispunerii de măsuri administrative, dar, în cadrul discuțiilor, a fost subliniat faptul că, de la înființarea Agenției

Naționale de Integritate, au fost întocmite rapoarte de evaluare pentru persoane cu funcții de conducere din cadrul Consiliului Județean Hunedoara.

Totuși, atât din discuția avută la fața locului, cât și din raportul de autoevaluare (Anexa nr. 3 la SNA) pentru anul 2018, a reieșit faptul că în anul anterior au existat 5 cazuri în care instituția a fost sesizată și a solicitat în scris și telefonic un punct de vedere Agenției Naționale de Integritate cu privire la completarea necorespunzătoare a declarațiilor de avere și de interese. Subiectul sesizării a vizat acele cazuri în care salariul soțului/soției era confidențial. Cu excepția unei singure persoane, cazurile au fost soluționate, acest lucru fiind vizibil și în secțiunea dedicată declarațiilor de avere și de interese de pe site-ul instituției.

Cu toate că în chestionarul transmis se specifică faptul că NU au fost implementate măsuri pentru prevenirea încălcării regimului juridic al conflictelor de interese, precum și în legătură cu încălcarea normelor privind declararea averilor și a intereselor și, totodată, pentru gestionarea eficientă a apariției unor astfel de incidente de integritate, la nivelul instituției există o procedură internă privind prevenirea și gestionarea conflictelor de interese (*PS-02 Gestionarea situațiilor de conflict de interese*). Elaborată la nivelul anului 2017, procedura descrie etapele care se parcurg, stabilește compartimentele, persoanele implicate, activitățile desfășurate și documentele de lucru care se întocmesc pentru gestionarea în mod corespunzător a situațiilor de conflict de interese. Registrele aferente activității de informare publică sunt ținute în format hârtie. Aceasta se aplică în cadrul CJ Hunedoara în activitățile tuturor structurilor implicate în activitățile de achiziții publice, încheierea și derularea contractelor, precum și alte activități ce implică utilizarea resurselor. Din discuțiile la fața locului, a reieșit faptul că evidența declarațiilor de avere și interese este ținută în format scriptic în registrele aferente activității, în acest sens fiind pusă în discuție de către reprezentantul Agenției Naționale de Integritate oportunitatea utilizării formatului electronic al declarațiilor de avere și interese.

La nivelul Consiliului Județean Hunedoara sunt desemnate două persoane responsabile cu situația declarațiilor de avere și de interese la nivelul instituției (separat pentru consilierii județeni și funcționarii publici). Aceștia oferă la cerere consultanță în momentul predării formularelor, neexistând un spațiu separat pentru această activitate. Pe site-ul instituției este publicat un anunț pentru consilierii județeni cu privire la termenul limită de depunere al formularelor (<http://www.cjhunedoara.ro/>), implicit documentele în format editabil.

Nici responsabilii cu implementarea declarațiilor de avere și de interese și nici personalul din cadrul instituției nu au beneficiat, în perioada de referință, de programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al conflictului de interese. De asemenea, nu au fost diseminate la nivelul instituției chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajații instituției a normelor referitoare la conflictele de interese.

Atât în chestionarul transmis, cât și în cadrul discuțiilor purtate cu ocazia vizitei de evaluare, reprezentanții Consiliului Județean Hunedoara au precizat faptul că nu a existat o situație în care să fi fost emis un avertisment de integritate de Sistemul PREVENT, gestionat de ANI, cu privire la procedurile de achiziție publică desfășurate în perioada de referință.

În cazul în care un angajat dorește să sesizeze o situație de conflict de interese se adresează în scris șefului ierarhic și/sau șefului serviciului resurse umane salarizare și gestiunea funcției publice.

În cursul discuțiilor, mai mulți reprezentanți din cadrul instituției au adus în discuție probleme concrete de interpretare și aplicare a dispozițiilor legii, în vederea evitării conflictului de interese. Totodată, reprezentantul Agenției Naționale de Integritate a clarificat aspecte referitoare la anonimizarea declarațiilor și a trecut în revistă noutățile legislative pentru consilierii județeni.

PANTOUFLAGE (INTERDICȚIA POST ANGAJARE)

În cadrul discuțiilor purtate în cadrul temei privind „*conflictul de interese*”, a fost abordată și chestiunea *pantouflage*-ului. Astfel, s-a constatat că nu există o cunoaștere aprofundată a subiectului. Pornind și de la definiția cuprinsă în Strategia Națională Anticorupție 2016-2020¹, cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat sunt: (1) să se asigure că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv; (2) să se asigure că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare și (3) să se asigure că accesul și contactele actualilor, precum și ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale funcționarilor sau ale altora.

Ca sediu general al materiei, interdicția post angajare se regăsește în cuprinsul prevederilor art. 13 alin. (1) din Ordonanța de urgență nr. 66/2011 *privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora*, cu modificările și completările ulterioare și ale art. 94 alin. (3) Legea nr. 161/2003 *privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției*, cu modificările și completările ulterioare, în funcție de specificitatea instituției poate fi gândită o procedură pentru aplicarea legii.

La momentul vizitei nu există un mecanism intern de monitorizare a situațiilor ce pot genera încălcări ale interdicțiilor legale cunoscute generic sub numele de *pantouflage* sau interdicția post-angajare.

ACCESUL LA INFORMAȚII DE INTERES PUBLIC

Ca urmare a analizei paginii de internet a Consiliului Județean Hunedoara, a chestionarului de evaluare, precum și a discuțiilor care au avut loc în cadrul ședinței de evaluare, au fost constatate următoarele:

La nivelul instituției, sunt desemnate trei persoane, din departamente distincte, cu atribuții în ceea ce privește aplicarea dispozițiilor Legii nr. 544/2001, dar care îndeplinesc și alte responsabilități în cadrul instituției. Conform chestionarului atribuțiile lor sunt reglementate în *Regulamentul de organizare și funcționare* al instituției, care poate fi consultat pe site-ul instituției:

¹ Aprobata prin Hotărârea Guvernului nr. 583/2016 din 10 august 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 23 august 2016: „Pantouflage: Noile abordări în managementul sectorului public, împreună cu posibilitățile extinse de muncă, au schimbat relațiile serviciului public și ale sectorului privat, precum și percepția publică asupra acestor relații. Necesitatea de a menține încrederea publicului, în special în perioadele de schimbare, sporește importanța dezvoltării și menținerii sistemelor ce abordează conflictele de interese, inclusiv pe cele care apar la migrarea funcționarilor publici către sectorul privat. Cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat sunt: (1) să se asigure că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv; (2) să se asigure că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare și (3) să se asigure că accesul și contactele actualilor precum și ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale funcționarilor sau ale altora”.

www.cjhunedoara.ro/documente/hotarari/2018/18%20HOT%20SCAN%2031%20AUGUST%202018/ROF%20from%20HCJH%20195-2.pdf. În cadrul instituției există și un Centru de informare, care, conform celor relatate, nu este vizitat de către cetățeni neapărat în scopul informării, ci mai degrabă pentru depunerea petițiilor sau sesizărilor. De asemenea, la nivelul instituției este desemnat un purtător de cuvânt, care totodată este și responsabil pentru relația cu presă gestionând solicitările venite din partea ziariștilor în conformitate cu termenele legale prevăzute. Conferințele de presă sunt realizate cel puțin lunar.

Persoanele responsabile de aplicarea Legii nr. 544/2001 au beneficiat de instruire de specialitate în anul 2016.

Conform informațiilor oferite în chestionar toate informațiile prevăzute la art. 5 alin. (1) din Legea nr. 544/2001 sunt publicate pe pagina de internet a instituției - <http://www.cjcs.ro/buletin-informativ-l-544-2001.php>. În același timp din discuție a rezultat faptul că o parte dintre acestea se regăsesc și la avizier (de ex: rapoartele de activitate periodice, formularele etc.). La momentul vizitei referitor la aspectul paginii de internet a instituției, care se afla în proces de actualizare, s-au făcut observații cu modul de structurare a informațiilor, site-ul oferind vizitatorilor posibilitatea de selectare a modului de vizualizare a informațiilor conform structurii prevăzute în normele de aplicare ale Legii nr. 544/2001 (<http://www.cjhunedoara.ro/index.php/85-conform-legii/380-informatia-structurata-conform-legii-544-2001>), dar care includeau informații ce țin de transparența decizională. Astfel în secțiunea Rapoarte (<http://www.cjhunedoara.ro/index.php/9-uncategorised/368-rapoarte>), regăsim publicate:

- Rapoartele de activitate periodice ale Consiliului Județean Hunedoara pentru anii 2013-2018;
- Rapoartele anuale de evaluare a implementării Legii nr.544/2001 pentru anii 2009-2018;
- Rapoartele anuale privind transparența decizională la nivelul Consiliului Județean Hunedoara pentru anii 2013-2018;
- Dar și altele. (de ex: Guvernanța corporativă a întreprinderilor publice de sub autoritatea Consiliului Județean Hunedoara - anii 2015 - 2017).

Trebuie menționat faptul că, deși nu este prevăzută în lege, publicarea rapoartelor privind modul de soluționare a petițiilor, pe site-ul consiliului Consiliul Județean Hunedoara se regăsesc aceste documente pentru anii 2013-2018. Totodată, AGENDA DE LUCRU a conducerii Consiliului Județean Hunedoara este disponibilă și poate fi consultată pe site-ul instituției http://www.cjhunedoara.ro/documente/Felicia%20%20Rapoarte/site%20cf%20L544/02_CONDUCERE.pdf.

Ca metode de comunicare online a informațiilor de interes public, Consiliul Județean Hunedoara folosește atât adresa directă de web, cât și pagina de Facebook dedicată, unde vizitatorii pot pune întrebări în mediul online (<https://www.facebook.com/cjhunedoara/>) și în același timp vizualiza activitatea instituției. De asemenea, pe site-ul instituției se regăsesc adresele de e-mail (împreună cu nr. de telefon) ale persoanelor desemnate cu activitatea de comunicare (melania.iscru@gmail.com, relatiicupublicul_cjh@yahoo.com), dar și o adresă dedicată instituției - cjh@cjhunedoara.ro. De menționat faptul că adresa dedicată accesului la informații de interes public se regăsește și în lista de contacte pentru petiții, activitate reglementată prin OG nr. 23/2002, care beneficiază și de o secțiune separată pe site unde petiționarii pot depune cerere și verifica stadiul acesteia. Se recomandă eliminarea acesteia din această listă întrucât este vorba de două activități distincte.

Din analiza chestionarului a reieșit faptul că, deși nu au fost semnalate situații de nerespectare a termenelor prevăzute de Legea nr.544/2001, instituția a avut în anul 2018 reclamații administrative din cauza faptului că informațiile oferite au fost incomplete din punctul de vedere al solicitantului. Acestea au fost soluționate prin punerea la dispoziție a informațiilor pe care instituția le deține și redirectionarea solicitantului către instituția care deținea informația solicitată.

Instituția a adoptat o procedură internă (PO/PS -14-09.2017) privind accesul la informațiile de interes public, care stabilește modul de realizare a activității, compartimentele și persoanele implicate, precum și documentele aferente ținând cont de prevederile legislației în vigoare. Registrele aferente activității de informare publică sunt ținute în format hârtie și sunt ținute în paralel cu registratura electronică, nefiind în prezent asigurată o corelare a acestora. Cu toate că în procedură se menționează faptul că rapoartele periodice de activitate sunt publicate și în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, în practică această măsură nu este realizată din cauza fondurilor insuficiente.

Cu privire la *datele publice deschise (open data)*, din chestionar reiese că la nivelul instituției există o persoană desemnată pentru activitatea de publicare a datelor deschise din departamentul IT. Până în prezent, instituția nu a publicat seturi de date deschise pe portalul data.gov.ro. În urma discuției privind identificarea și publicarea seturilor de date relevante activității instituției pe portalul data.gov.ro, reprezentanții instituției prezenți și responsabilul desemnat au precizat faptul că se are în vedere realizarea acestei activități și utilizarea acestui portal ca instrument. Pe pagina de internet a instituției regăsim documente atât în format *Word și Excel (diferite formulare)*, cât și *pdf*. needitabil. Menționăm faptul că din discuțiile la fața locului, persoana responsabilă cu publicarea datelor pe site-ul instituției a precizat faptul că informațiile în format editabil sunt postate doar la solicitarea colegilor.

TRANSPARENȚA ÎN PROCESUL DECIZIONAL

Discuțiile purtate în cadrul Consiliului Județean Hunedoara în cadrul temei „Accesul la informații de interes public” au atins și problematica *transparenței în procesul decizional* și au relevat faptul că sunt cunoscute și aplicate prevederile Legii nr. 52/2003 *privind transparența decizională în administrația publică*, republicată.

În ceea ce privește anunțurile referitoare la elaborarea unui act normativ promovat în procedură de transparență de către instituție, din consultarea paginii de internet a rezultat faptul că proiectele de hotărâre sunt aduse la cunoștința publicului (<http://www.cjhunedoara.ro/index.php/transparența-decizională>) cu respectarea termenului legal prevăzut de lege. Sunt însoțite de documente ce motivează/ justifică necesitatea elaborării (notă de fundamentare, referat de aprobare), precum și de eventuale studii de impact, fiind publicate în format *pdf* needitabil. Pentru fiecare proiect a fost stabilit un termen limită pentru primirea de propuneri, opinii, sugestii. Sunt precizate locul și modalitatea în care cei interesați pot transmite în scris propuneri, opinii, sugestii.

În cadrul secțiunii Informații de Interes Public se regăsește subsecțiunea dedicată transparenței decizionale. În cadrul acesteia de regăsesc în format *pdf*.: procesele verbale aferente ședințelor consiliului județean din perioada 2015-2019. Rapoartele anuale privind activitatea președintelui (20013-2018), vicepreședinților (2013-2018), hotărâri (2008-2019) se regăsesc în mai multe secțiuni din site, cel mai ușor fiind regăsite cu motorul de căutare al site-ului. Rapoartele anuale privind

transparența decizională din perioada 2008-2018 sunt publicate în format pdf. pe site-ul instituției în secțiunea Informații de interes public, subsecțiunea Rapoarte - <http://www.cjhunedoara.ro/index.php/9-uncategorised/368-rapoarte>. La nivelul instituției a fost desemnată o persoană responsabilă pentru relația cu societatea civilă. Din discuțiile avute la fața locului cu reprezentanții instituției a reieșit faptul că nu există o colaborare cu societatea civilă din cauza dezinteresului arătat de organizațiile neguvernamentale. Astfel, nu au fost organizate întâlniri publice în vederea dezbaterii proiectelor de acte normative și, pe cale de consecință, nu au fost redactate minute. Nu au fost situații în care se promovează proiecte de acte normative în procedură de urgență, cu aplicarea art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003, republicată. Nu au fost sesizări privind încălcarea dreptului de participare la procesul de elaborare a actelor normative. În schimb, din discuțiile purtate a rezultat faptul că interesul presei pentru proiectele de hotărâre puse în consultare este unul ridicat. Din exemplele oferite, a rezultat faptul că relația cu presa ridică probleme întrucât aceștia nu mai realizează un follow-up cu privire la ce s-a întâmplat ulterior cu aceste proiecte, iar informația oferită cetățenilor de mass media nu este întotdeauna actualizată și conformă cu rezultatul final.

Ședințele sunt înregistrate și transmise de presa locală. În viitor, se are în vedere arhivarea lor pe site-ul instituției, și, implicit, crearea unui cont de Youtube al instituției unde să fie încărcate.

Cu privire la această temă, se ia act de faptul că sunt respectate prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, fiind publicate, în vederea dezbaterii, hotărârile consiliului județean.

INCOMPATIBILITĂȚI

Din discuțiile purtate, precum și din analiza răspunsurilor la chestionarul privind evaluarea tematică privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020, au rezultat următoarele:

Din chestionarul transmis a reieșit faptul că, în perioada de referință, în cadrul Consiliului Județean Hunedoara nu au fost înregistrate cazuri în care Agenția Națională de Integritate să fi emis rapoarte de evaluare prin care a fost constatată încălcarea regimului juridic al incompatibilităților.

Din cuprinsul chestionarului rezultă că nu a fost cazul dispunerii de măsuri administrative, neexistând rapoarte de evaluare emise de Agenția Națională de Integritate care să fi rămas definitive, în anul 2018.

În ceea ce privește prevenirea încălcării regimului juridic al incompatibilităților la nivelul instituției, Consiliul Județean Hunedoara enumeră în chestionar că măsuri luate: *Registrul funcțiilor sensibile* și *Auditul intern*. Totuși instituția nu are o procedură privind evitarea cazurilor de incompatibilitate care să cuprindă măsuri de identificare timpurie cu privire la incompatibilități, în vederea sesizării Agenției Naționale de Integritate. Totodată, pentru situația în care un angajat/funcționar public dorește să sesizeze o situație de incompatibilitate, din chestionarul transmis a rezultat faptul că prin procedura PS - 04 privind protejarea avertizorilor de interes public a fost definită comunicarea formală. Cu toate acestea din analiza procedurii nu reiese clar care este canalul de comunicare internă în cazul în care un angajat dorește să sesizeze o situație de incompatibilitate.

Personalul din cadrul instituției nu a participat, în perioada de referință, la programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților. De asemenea, în instituție

nu au fost diseminate chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajații instituției a normelor privind situațiile de incompatibilitate.

DECLARAREA CADOURILOR

Din discuțiile purtate precum și din analiza răspunsurilor la chestionarul privind evaluarea tematică privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2019, au rezultat următoarele:

La nivelul Consiliului Județean Hunedoara nu a fost constituită *Comisia de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției*. Totodată întrucât nu au existat bunuri de natura celor care să se încadreze în prevederile Legii nr. 251/2004 *privind bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției*, la nivelul instituției nu au fost elaborate documente de evidență pentru declararea cadourilor. Potrivit reprezentanților instituției, la nivelul autorității a existat un caz în care a fost primit cu prilejul unei acțiuni de protocol un bun care putea fi încadrat în declarării unor cadouri de natura celor ce fac obiectul prevederilor Legii nr. 251/2004, însă la momentul respectiv acesta a fost declarat în declarația de avere a demnitarului aflat în funcție. Evaluatorii au precizat că trebuie aduse la îndeplinire prevederile Legii nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitare mandatului sau a funcției, fiind fără relevanță faptul că nu au fost primite bunuri de natura celor care fac obiectul legii. În măsura în care instituția evaluată apreciază că legislația primară și secundară în materie este insuficientă, poate avea în vedere inclusiv elaborarea unei proceduri pe această temă.

În ceea ce privește gradul de cunoaștere de către angajații instituției a normelor referitoare la declararea cadourilor, din răspunsurile oferite în chestionar, a reieșit faptul că nu au fost diseminate chestionare de evaluare, astfel gradul de cunoaștere al angajaților CJ Hunedoara cu privire la aceste prevederi nu a putut fi cuantificat. Discuțiile au scos însă în evidență neclarități în legătură cu modalitatea de evaluare a unor astfel de bunuri primite cadou. Astfel, au fost aduse în discuție exemple de bună practică utilizate atât în alte instituții publice cât și, în anumite cazuri, în activitatea diplomatică.

PROTECȚIA AVERTIZORULUI ÎN INTERES PUBLIC

În cadrul discuțiilor purtate, pornind de la răspunsurile oferite prin chestionarul privind evaluarea tematică privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020, a rezultat că la nivelul Consiliului Județean Hunedoara nu au existat avertizări în interes public sau cel puțin nu au existat sesizări care să fi fost calificate astfel. La nivelul instituției există o *Procedură operațională privind protecția avertizorilor (PS-04)*, aprobată de Primarul UAT-ului, care reglementează modul de protejare a funcționarilor publici și a personalului contractual din cadrul aparatului de specialitate al primarului și al serviciilor publice, instituțiilor publice și regiilor autonome de interes local care semnalează încălcări ale legii. Potrivit informațiilor furnizate de autoritatea supusă evaluării, a fost desemnată o structură responsabilă de primirea și soluționarea avertizărilor în interes public.

Procedura sus-menționată descrie domeniul de aplicare, documentele de referință aplicabile activității procedurate, definirea termenilor incidenți în materie, noțiunea de avertizare în interes

public, principiile care guvernează protecția avertizării în interes public, faptele care pot face obiectul unei avertizări în interes public, protecția acordată avertizorilor, procedura de soluționare a avertizărilor în interes public și structurile competente, resursele necesare aplicării acestei proceduri, precum și responsabilitatea și răspunderea celor implicați în derularea activității. Astfel, în cadrul discuțiilor s-a precizat faptul că, în cazul în care un angajat dorește să sesizeze o faptă de încălcare a legii în legătură cu activitatea instituției, acesta are ca și canal de comunicare - sesizarea scrisă către șeful ierarhic al persoanei care a încălcat prevederile legale, comisia de disciplină/persoanelor desemnate sau altor organisme din cadrul autorității publice din care face parte persoana care a încălcat legea sau către conducătorul instituției.

Din chestionarul completat și transmis de autoritatea publică evaluată, rezultă că la nivelul acesteia nu au fost desfășurate programe de (in)formare cu privire la procedura aplicabilă în materia protecției avertizorilor în interes public.

În legătură cu acest subiect, evaluatorii au oferit soluții de bună practică, printre acestea regăsindu-se și adaptarea la specificul instituției a procedurii aprobate la nivelul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice. În acest sens, identificarea corectă a avertizărilor în interes public din mulțimea petițiilor, specificitatea canalelor optime de raportare și soluționare a acestora sunt foarte importante și urmează ca înaintea actualizării, procedura operațională existentă să fie analizată și din această perspectivă.

III. BUNE PRACTICI

- Creată în anul 2014, pagina de Facebook a Consiliului Județean Hunedoara a devenit în scurt timp de la lansare unul din canalele principale de comunicare cu cetățenii județului. Până la nivelul anului 2013, Consiliul Județean Hunedoara publica lunar Jurnalul instituției (ultimul număr putând fi consultat pe pagina de internet a instituției - <http://www.cjhunedoara.ro/documente/Jurnal%20CJH/jurnal.pdf>). Publicația conținea informații cu privire la componența Consiliului, bugetul județului, programe de interes național, programul de audiențe, datele de contact, agenda instituției, ordinea de zi a ședințelor, etc. În prezent, prin actualizarea permanentă a paginii de Facebook cu activitățile instituției într-o formă facilă, este posibilă popularizarea în timp real a realității județene din punct de vedere administrativ. De asemenea, prin intermediul rețelei este menținut în permanență contactul cu comunitatea locală (dar și persoanele aflate la distanță), mesajele instituției pentru comunitate fiind mult mai ușor de diseminat către cetățenii și implicit către presa locală/ regională/ națională.
- Consiliul Județean Hunedoara le oferă cetățenilor posibilitatea de a transmite sesizări și reclamații (conform OG. 23/2002) în format online prin accesarea secțiunii dedicate *e-Petiții* din cadrul paginii de internet a instituției (<http://www.cjhunedoara.ro/>), unde pot verifica implicit stadiul lucrării. După cum am menționat și în secțiunea Constatări, rezultatul acestei activități este adus la cunoștința celor interesați prin intermediul rapoartelor anuale privind modul de soluționare a petițiilor, publicate pe site-ul instituției încă din anul 2013.

IV. RECOMANDĂRI

CONFLICTELE DE INTERESE

1. Actualizarea și completarea Codului de etică prin introducerea unor prevederi referitoare la pantouflage, conflicte de interese și incompatibilități;
2. Actualizarea procedurii operaționale privind prevenirea conflictului de interese, precum și modalitățile de gestionare în situația apariției unei astfel de situații adaptată specificului instituției și includerea în cadrul acesteia a unor dispoziții privind interdicția post-angajare (pantouflage), inclusiv din perspectiva art. 13 alin. (1) din Ordonanța de urgență nr. 66/2011;
3. În ceea ce privește consultanța oferită la momentul completării formularelor, să se analizeze oportunitatea centralizării întrebărilor cel mai des întâlnite în vederea evidențierii temelor de interes în acest domeniu;
4. Se recomandă instituirea unui mecanism privind identificarea tuturor persoanelor din cadrul instituției care au obligația depunerii declarațiilor de avere și de interese în cazul numirilor/încetărilor în/din exercitarea funcției publice, a posibilelor conflicte de interese în cazul comisiilor de concurs a depășirii termenelor, transmiterea documentelor către Agenția Națională de Integritate etc. Totodată, precizăm faptul că o astfel de evidență (se recomandă un format electronic, într-un program de calcul tabelar (de exemplu Excel) sau într-un alt format - care să cuprindă funcția, compartimentul, data angajării,/ încetării etc.) are, totodată, rolul de a facilita activitatea persoanei responsabile cu implementarea prevederilor Legii nr. 176/2010 și poate fi utilă pentru desfășurarea activității întregii instituții. Se poate avea în vedere, ca exemplu de bună practică, corelarea programelor informatice de la structura de resurse umane cu prevederile specifice din legislația declarațiilor de avere și de interese.

TRANSPARENȚA INSTITUȚIILOR PUBLICE ȘI ACCESUL LA INFORMAȚIILE DE INTERES PUBLIC DEȚINUTE DE ACESTEA

1. Actualizarea permanentă a listei de acte normative publicate pe pagina de internet a instituției și cu alte reglementări (legislația privind avertizorii de integritate, privind declararea cadourilor, declararea de aderare la SNA 2016-2020, etc. și conexarea lor cu textele legii pe portalul www.legislatie.just.ro (conform prevederilor HG nr. 478/2016, respectiv standardelor Anexei 4 la HG nr. 583/2016). Totodată se recomandă în acest sens reactualizarea structurii site-ului prin respectarea modelelor înaintate prin actele normative în domeniu și actualizarea informațiilor existente;
2. Asigurarea participării la activitățile de instruire profesională a persoanelor responsabile de aplicarea Legii nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare, a persoanei responsabile cu publicarea datelor în format deschis, respectiv a persoanei responsabile de aplicarea Legii nr. 52/2003, republicată;
3. Aplicarea prevederilor art. 197 alin. (5) din Codul Administrativ referitoare la comunicarea și aducerea la cunoștință a actelor administrative, respectiv crearea unei secțiuni distincte în prima pagină a meniului paginii de internet numită *Monitorul Oficial Local* și publicarea informațiilor conform procedurii prevăzute în Anexa nr. 1 a actului normativ;

4. Actualizarea procedurii existente printr-o mai bună exemplificare a circuitului documentelor în instituție și a persoanelor implicate, implicit prin definirea specifică a responsabilităților acestora în procesul de informare publică;
5. Constituirea unui registru separat pentru solicitările presei în baza Legii nr. 544/2001 și menținerea în paralel a unei versiuni electronice editabile a acestora, iar în cazul în care este posibil, contruirea în cadrul site-ului a unei secțiuni asemănătoare celei pentru Petiții în vederea depunerii solicitărilor și verificării stadiului lucrării;
6. Având în vedere dificultățile întâmpinate de către reprezentanții CJ Hunedoara în relația cu mass-media și cetățenii pe segmentul dedicat transparenței decizionale este oportună construirea unei strategii de comunicare și organizarea unor activități/ evenimente pentru educarea reprezentanților mass-media (local) și a cetățenilor cu privire la legislația în domeniu, respectiv drepturile și îndatoririle lor;
7. Elaborarea și actualizarea permanentă, pe pagina de internet a instituției, a unei liste de întrebări și răspunsuri frecvente, pe teme de larg interes public conform prevederilor art. 8 alin. (1[^]1) din HG nr. 123/2002, cu modificările și completările ulterioare;
8. Completarea și actualizarea sub-secțiunii dedicate transparenței decizionale pentru a putea fi mai ușor accesată;
9. Având în vedere că există un responsabil pentru date deschise, se recomandă crearea user-ului pe portalul data.gov.ro și analizarea informațiilor relevante pentru obiectul de activitate al instituției în vederea încărcării acestora pe portalul data.gov.ro, astfel încât să fie utilizate în mod liber, reutilizate și redistribuite de către persoane interesate. Totodată se recomandă și actualizarea și creșterea numărului de documente publicate în program de prelucrare text (de exemplu Word) și program de calcul tabelar (de exemplu Excel) pe site-ul instituției;
10. Evaluarea largirii posibilităților de comunicare cu comunitatea și prin intermediul rețelelor de socializare.

INCOMPATIBILITĂȚI

1. Organizarea și efectuarea unor sesiuni de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților și diseminarea unor chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajați a normelor privind situațiile de incompatibilitate;
2. Procedură de diseminare la nivelul instituției de chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere a prevederilor legale care reglementează regimul juridic al incompatibilităților, în contextul numeroaselor modificări legislative survenite în ultima perioadă în acest domeniu și, în special, în cazul aleșilor locali;
3. Elaborarea unei proceduri pentru evitarea și gestionarea, în cazul apariției, a unor situații de încălcare a regimului incompatibilităților.

DECLARAREA CADOURILOR

1. Publicarea pe site-ul instituției a registrului bunurilor, chiar dacă nu au fost primite bunuri de natura celor care fac obiectul legii;
2. Respectarea dispozițiilor *Legii nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției*, prin:

- Constituirea Comisiei de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul acțiunilor de protocol;
- Elaborarea unui registru de evidență a cadourilor și publicarea listei pe pagina de internet a instituției.

În măsura în care instituția evaluată apreciază că legislația primară și secundară în materie este insuficientă, poate avea în vedere inclusiv elaborarea unei proceduri pe această temă.

3. Organizarea și efectuarea unor sesiuni de informare privind legislația în domeniul declarării bunurilor primite cu titlu gratuit, cu prilejul unor acțiuni de protocol, în exercitarea mandatului sau a funcției, pentru toate persoanele cărora le sunt aplicabile prevederile legislației în domeniu, pentru conștientizarea personalului cu privire la înțelesul noțiunii de bunuri declarabile în sensul Legii nr. 251/2004, acesta nefiind limitat la darurile manuale primite cu ocazia întâlnirilor bilaterale cu delegații, române sau străine, ci incluzând și materialele promoționale primite de angajații instituției cu ocazia participării la diverse reuniuni, în măsura în care acestea îndeplinesc condițiile legale de declarare;
4. Verificarea gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației și procedurii interne în materie, eventual prin aplicarea unor chestionare de evaluare și adoptare a unor măsuri de îmbunătățire a gradului de cunoaștere, dacă sunt necesare.

PROTECȚIA AVERTIZORULUI ÎN INTERES PUBLIC

1. Actualizarea procedurii existente privind protecția avertizorului de integritate la nivelul Consiliului Județean Hunedoara, care să poate fi implementată, asigurându-se următoarele:
  - Desemnarea unei persoane sau a unei structuri responsabile cu primirea și soluționarea avertizărilor în interes public, inclusiv prin crearea unui canal de raportare clar definit;
  - Protecția identității avertizorilor de integritate;
  - Soluționarea pe fond a sesizărilor;
  - Protecția avertizorilor de integritate împotriva unor acțiuni represive.
2. Organizarea și efectuarea unei sesiuni de informare cu angajații instituției privind legislația în domeniul protecției avertizorului în interes public, precum și cu referire la prevederile procedurii interne în domeniu, cu întreg personalul Consiliului Județean;
3. Verificarea gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației și adoptarea unor măsuri de îmbunătățire a gradului de cunoaștere, dacă sunt necesare.

ALTELE

1. Implementarea Metodologiei de identificare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție pentru autoritățile administrației publice locale, instrument de lucru disponibil pe site-ul Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației la secțiunea Integritate și bună guvernare (<http://mdrap.ro/sna-2016-2020>);
2. Întrucât la nivelul Consiliului Județean Hunedoara nu se realizează monitorizarea stadiului aplicării prevederilor SNA 2016-2020 la nivelul structurilor subordonate, în acest context echipa de evaluare recomandând organizarea unor întâlniri ale responsabililor pe teme specifice prevenirii corupției și promovării transparenței și integrității din cadrul structurii supraordonate cu omologii de la nivelul subordonatelor;
3. Având în vedere faptul că pe site-ul instituției în prezent nu se regăsește o secțiune dedicată domeniului integritate sau vreun document aferent SNA 2016-2020, echipa de evaluare

recomandă construirea unei astfel de ramificații în cadrul paginii web a instituției unde să se regăsească documentele specifice domeniului (de ex: declarația de aderare, rapoartele anuale privind stadiul implementării SNA 2016-2020, planul de integritate etc.); publicarea declarației de aderare la SNA 2016-2020 pe site-ul instituției;

4. Actualizarea și completarea periodică a Codului de etică și a Regulamentului Intern conform noilor reglementări legislative în domeniu și raportat la realitatea cadrului organizațional.